

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

بسمه تعالی

معاونت آموزش

دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد آموزش شغل

عنوان آموزش شغل

سازنده کمر بند چرمی

گروه شغلی صنایع چرم، پوست و خز

کد ملی آموزش شغل

۷۵۳۶-۴۲-۰۲۰-۱

تاریخ تدوین استاندارد: ۱۳۹۳/۵/۲۰

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی آموزش شغل: ۱-۰۲۰-۴۲-۷۵۳۶

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته صنایع چرم، پوست و خز :

آقای مهندس محمد سلامت بخش

خانم زهرا اسپرورینی

خانم هایده رامش کارشناس دفتر طرح و برنامه های درسی

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شغل / شایستگی :

- دانشگاه جامع علمی-کاربردی چرم

- اتحادیه سراجان تهران

- اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان قزوین

فرآیند اصلاح و بازنگری :

-

-

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران ، خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور ، پلاک

۹۷

تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۷ - ۶۶۹۴۴۱۲۰

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci @ yahoo.com

تهیه کنندگان استاندارد آموزش شغل شایستگی

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	معصومه طاهری سرشت	کارشناسی ارشد	مدیریت آموزشی	مدرس دانشگاه و مدیر آموزشگاه آزاد مهران	۲۳ سال	تلفن ثابت: ۰۲۱-۵۵۳۲۷۷۶۴ تلفن همراه: ۰۹۳۹۲۹۸۰۳۲۵ ایمیل: آدرس:
۲	شهناز بیرجندی	کارشناسی	تکنولوژی دوخت	مدرس مرکز تربیت مربی و مدیر آموزشگاه آزاد والفجر	۳۴ سال	تلفن ثابت: ۰۲۱-۵۵۶۶۸۰۲۳ تلفن همراه: ۰۹۱۲۱۵۴۵۹۴۶ ایمیل: valfajjr @ yahoo.com آدرس:
۳	محمد سپهوند	کاردانی	ساخت و تولید	کارگاه تولیدی چرم نیما	۱۰ سال	تلفن ثابت: تلفن همراه: ۰۹۳۶۹۶۶۰۶۰۵ ایمیل: آدرس:
۴	زهرا اسپروینی	کاردانی	مدیریت خانواده	مربی اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان قزوین	۲۲ سال	تلفن ثابت: تلفن همراه: ایمیل: آدرس:

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد).

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مریبان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مریبان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شغل	
سازنده کمر بند چرمی	
شرح استاندارد آموزش شغل:	
استاندارد سازنده کمر بند چرمی روش صحیح تولید کمربندهای چرمی و تلفیقی با قابلیت تبدیل به مشاغل خانگی بوده و شامل شایستگی های تشخیص مواد مصرفی مناسب ، تهیه الگو و برش ، آسترکاری ، دوخت ، تکمیل و تزیین کمربندهای چرم طبیعی و مصنوعی رسمی و غیر رسمی ، زنانه و مردانه و بچه گانه می باشد.	
ویژگی های کارآموز ورودی :	
حداقل میزان تحصیلات : پایان دوره راهنمایی (دوره اول دبیرستان) حداقل توانایی جسمی و ذهنی : سلامت ذهنی و دست و چشم سالم مهارت های پیش نیاز :-	
طول دوره آموزش :	
طول دوره آموزش	: ۹۲ ساعت
- زمان آموزش نظری	: ۲۸ ساعت
- زمان آموزش عملی	: ۶۴ ساعت
- زمان کارورزی	: - ساعت
- زمان پروژه	: - ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)	
- کتبی :	۲۵%
- عملی :	۶۵%
- اخلاق حرفه ای :	۱۰%
صلاحیت های حرفه ای مربیان :	
فوق دیپلم با ۳ سال سابقه کار مرتبط	

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

استاندارد سازنده کمر بند چرمی در ارتباط با روش تولید کمر بندهای چرم طبیعی - چرم مصنوعی و کمر بندهای ترکیبی چرم با پارچه و... می باشد.

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

Leather belt maker

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

- الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع .....
- ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع .....
- ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع .....
- د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شغل / شایستگی^۱

- شایستگی ها / کارها^۲

ردیف	عناوین
۱	تشخیص چرم مناسب برای کمر بند
۲	تهیه الگو
۳	برش
۴	سنباده کاری ، غلتک زنی و رنگ کاری
۵	آسترکاری
۶	دوخت کمر بند
۷	نصب سگک و تزئینات کمر بند

^۱. Occupational / Competency Standard

^۲. Competency / task

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	نظری	عملی	جمع	
	۳	۷	۱۰	
تشخیص چرم مناسب برای کمر بند				
دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط	تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی			
دانش :				
ویژگی چرم مناسب برای کمر بند	۱			انواع چرم
انواع چرم مناسب برای تهیه کمر بند	۱			انواع فوم
انواع فوم مناسب برای تهیه کمر بند	۳۰ دقیقه			برزنت
ضخامت چرم مناسب کمر بند (یک لا گاومیشی ، دورو چرم مصنوعی، اشبالت و ...)	۳۰ دقیقه			خز
مهارت :				
تشخیص چرم مناسب برای طرح مورد نظر	۴			جیر
تشخیص ضخامت مناسب چرم با توجه به طرح کمر بند	۱			اشبالت
انتخاب چرم و سایر مواد ترکیبی (فوم، پارچه ، انواع اشبالت و ...)	۲			
نگرش :				
- دقت در انتخاب مواد مصرفی سالم و مرغوب				
- رعایت اصول نگهداری از چرم				
ایمنی و بهداشت :				
- پیشگیری از رشد میکروارگانیسم ها روی چرم				
توجهات زیست محیطی :				

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : تهیه الگو
	جمع	عملی	نظری	
	۹	۶	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
انواع خط کش فلزی(عرض ۳-۳/۵-۴ سانتی متر) مقوای ۴۰۰ گرمی(تکسون) کاغذ پوستی خودکار ژله ای قیچی گزن کاتر				دانش :
			۱	- انواع کمربند(رسمی و غیررسمی) و(مردانه، زنانه ،بچه گانه)
			۱	-اندازه استاندارد طولی و عرضی هر نوع کمربند
			۱	-انواع الگوهای مورد استفاده در تولید کمربند
				مهارت :
		۳		-تشخیص طرح کمربند
		۲		-تهیه الگوی کمربند (مقوایی) براساس طرح
		۱		- استفاده از خط کش فلزی
				نگرش :
	-نوآوری در تهیه الگوی مناسب با فرهنگ ایرانی			
			ایمنی و بهداشت :	
-رعایت نکات ایمنی در زمان استفاده از ابزارهای برش				
			توجهات زیست محیطی :	
-تفکیک زباله های خشک				

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : برش
	جمع	عملی	نظری	
	۱۲	۸	۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
عکس و کاتالوگ دستگاه های برش گزن کاتر قیچی مخصوص چرم ابزار لویس چرم مناسب	دانش :			
			۳۰ دقیقه	-انواع روش های برش چرم
			۱	-روش صحیح برش دستی (گزن-کاتر-قیچی مخصوص چرم)
			۳۰ دقیقه	-دستگاه های برش ماشینی
			۱	-روش چیدمان الگو روی چرم برای برش تکی و انبوه
			۱	-روش لیویس کاری
	مهارت :			
		۱		-انتخاب بخش مناسب چرم برای برش کمر بند
		۱		-چیدمان صحیح الگو روی چرم با کمترین میزان ضایعات
		۲		-استفاده صحیح از ابزارهای برش (گزن - کاتر - قیچی مخصوص چرم)
		۲		-انجام برش دستی
		۲		-انجام لیویس
	نگرش :			
	-دقت در ظرافت کار و رعایت صرفه جویی			
	ایمنی و بهداشت :			
-رعایت اصول ایمنی در زمان انجام برش و لیویس				
توجهات زیست محیطی :				
-با صرفه جویی در مصرف چرم طبیعی و مصنوعی از آلودگی محیط زیست ، ناشی از مراحل تولید هریک کاسته شود.				

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : سنباده کاری ، غلتک زنی و رنگ کاری
	جمع	عملی	نظری	
	۱۵	۱۱	۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
سنباده سنگ نفت غلتک دستی ابزار رنگزنی دستی رنگ (پیگمندی و...) حلال رنگ رنگ حجم دهنده لبه	دانش :			
			۳۰ دقیقه	- سنباده کاری (پرزگیری) و روش های آن
			۳۰ دقیقه	- غلتک زنی و روش های آن
			۳۰ دقیقه	- انواع رنگ مناسب برای لبه کاری چرم (لاک کاری)
			۱	- ترکیب رنگ و حلال مناسب آن
			۳۰ دقیقه	- دستگاه رنگ زنی
			۳۰ دقیقه	- روش رنگزنی دستی
			۳۰ دقیقه	- روش خشک کردن رنگ
	مهارت :			
		۲		- سنباده کاری
		۲		- تزئین چرم
		۱		- آماده سازی رنگ
		۳		- رنگزنی
		۲		- حجیم کردن لبه کار
		۱		- خشک کردن و تثبیت رنگ
	نگرش :			
				- استفاده از رنگ مرغوب و دقت در حفظ کیفیت چرم
			- استفاده از رنگ و حلال استاندارد	
ایمنی و بهداشت :				
			رعایت نکات ایمنی در زمان استفاده از حلال های اشتعال زا	
توجهات زیست محیطی :				
			- عدم دفع مستقیم اضافات رنگ و حلال در فاضلاب شهری	
			-	

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : آسترکاری
	جمع	عملی	نظری	
	۱۵	۱۰	۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
چسب صنعتی(استاندارد) انواع آستر اشبالت طبیعی چکش ۲۰۰ گرمی مغزی مشته				دانش :
			۱	-آستر مناسب (اشبالت طبیعی-چرم خودرنگ-جوراب گیر و...)
			۳۰دقیقه	-لایی مناسب(مغزی)
			۳۰دقیقه	-چسب و حلال مناسب
			۳۰دقیقه	- روش چسب کاری
			۱	-روش اتصال و استحکام لایه ها
			۱	-میزان چکش کاری و موارد استفاده
			۳۰دقیقه	- پرس کاری و موارد استفاده
				مهارت :
		۲		-انتخاب آستر و مغزی مناسب برای کمر بند
		۲		-تعیین اندازه و برش آستر و مغزی
		۲		-چسب کاری آستر و مغزی
		۲		-لب تا کردن
		۲		- اتصال و استحکام لایه ها(دستی یا صنعتی)
				نگرش :
	-حفظ کیفیت چرم در زمان چکش کاری			
	-انتخاب آستر مرغوب و مناسب			
			ایمنی و بهداشت :	
- رعایت نکات ایمنی در زمان استفاده از چسب و حلال های اشتعال زا				
توجهات زیست محیطی :				
-تفکیک زباله های خشک				
-				

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : دوخت کمر بند
	جمع	عملی	نظری	
	۲۱	۱۵	۶	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
روغن و روغندان نخ در شماره های مختلف غلتک لب برگردان چرخ راسته دوز چرخ دوپایه سوزن دست و چرخ نخ موم کش و ابریشمی موم سنبه کمر بند آماده دوخت				دانش :
			۱	-ابزار دوخت دستی (سنبه- نخ موم کش-سوزن - موم)
			۱	-کاربرد انواع دوخت های رایج (شلال - مورب-ضربداری و ...)
			۱	- چرخ راسته دوز (کمپلت درشت)
			۱	-چرخ دوپایه
			۱	- سوزن و نخ مناسب
			۳۰دقیقه	-نظافت و نگهداری صحیح از چرخ های دوخت
			۳۰دقیقه	-کاربرد غلتک لب برگردان در چرخکاری
				مهارت :
		۵		-دوخت کمر بند با چرخ
		۷		-دوخت کمر بند با دست
		۳		-لب تا کردن
				نگرش :
				-دقت در اجرای دوخت منظم -
			ایمنی و بهداشت :	
			-رعایت نکات ایمنی در زمان دوخت -	
			توجهات زیست محیطی :	
			-تفکیک زباله های خشک -	

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۰	۷	۳	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
انواع سگک نمونه تزیینات یراق آلات سنبه در شماره های مختلف دستگاه پرچ				دانش :
			۱	- انواع سگک مناسب (رسمی و غیر رسمی / کتابی و میخی)
			۳۰ دقیقه	- یراق آلات مناسب
			۳۰ دقیقه	- تزیینات کمربند
			۱	- ابزار اتصال سگک و یراق آلات (سنبه - دستگاه پرچ)
				مهارت :
		۱		انتخاب سگک و یراق آلات مناسب
		۱		- انجام سوراخکاری
		۲		- اتصال سگک
		۱		- اتصال یراق آلات
		۲		- اجرای دوخت های تزیینی
				نگرش :
	- استفاده از سگک و یراق آلات مرغوب و مناسب با فرهنگ ایرانی			
				ایمنی و بهداشت :
- رعایت نکات ایمنی در زمان استفاده از ابزار و دستگاه ها				
			توجهات زیست محیطی :	
-				

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	چرخ راسته دوز		۱	
۲	دستگاه پرچ		۱	
۳	چرخ دوپایه		۱	
۴	غلتنک لب برگردان		۳	
۵	غلتنک رنگزنی		۱	
۶	تجهیزات نمایش عکس و فیلم		۱	
۷	رایانه		۱	
۸	میز کار		۱	
۹	میز و صندلی کارآموز		۱۵	
۷	میز و صندلی استاد		۱	

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	انواع چرم		به میزان لازم	نمونه
۲	انواع فوم		به میزان لازم	نمونه
۳	برزنت		به میزان لازم	نمونه
۴	خز		به میزان لازم	نمونه
۵	جبر		به میزان لازم	نمونه
۶	اشبالت		به میزان لازم	نمونه
۷	مقوا	۴۰۰ گرمی (تکسون)	۱	برای هر نفر
۸	کاغذ پوستی		۱	برای هر نفر
۹	خودکار ژله ای		۱	برای هر نفر
۱۰	نخ در شماره های مختلف		به میزان لازم	
۱۱	چرم	در ابعاد مناسب کمربند	۳	
۱۲	آستری	در ابعاد مناسب کمربند	۳	
۱۳	مغزی		۲	
۱۴	سنباده			
۱۵	چسب صنعتی (استاندارد)		۱ کیلو	
۱۶	رنگ (پیگمنتی و...)		۱ بسته	
۱۷	حلال رنگ		۱ لیتر	
۱۸	انواع سگگ		به تعداد لازم	
۱۹	نمونه تزئینات		"	
۲۰	سوزن دست		۵ بسته	
۲۱	سوزن چرخ		۵ بسته	
۲۲	نخ موم کش		۱ دوک از هر رنگ	
۲۳	نخ ابریشمی		"	
۲۴	روغن چرخ		۱ لیتر	
۲۵	موم		به تعداد لازم	
۲۶	رنگ حجم دهنده لبه		۱ کیلو	
۲۷	یراق آلات		به تعداد لازم	

توجه :

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	انواع خط کش فلزی (عرض ۳-۳/۵-۴ سانتی متر)		۱	از هر کدام
۲	قیچی کاغذ		۲	
۳	گزن		۳	
۴	قیچی مخصوص چرم		۲	
۵	کاتر		۳	
۶	عکس و کاتالوگ دستگاه های برش		۱ سری	
۷	ابزار لوپس		۱	
۸	سنگ نفت		۱	
۹	غلتک دستی		۱	
۱۰	ابزار رنگزنی دستی		۱	
۱۱	مشته		۲	
۱۲	چکش ۲۰۰ گرمی		۱	
۱۳	سنجه در شماره های مختلف		۲ سری	
۱۴	روغندان		۱	

توجه :

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .

